EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.7.11.
COM(2023) 433 final

2023/0279 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságában az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról és az (EU) 2019/824 határozat hatályon kívül helyezéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságának 2024 és 2028 között tartandó ülésein az állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések tervezett elfogadásával kapcsolatban az Európai Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény

A déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény (CSBT-egyezmény) célja a déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottság (CCSBT) felállítása révén gondoskodni a déli kékúszójú tonhal védelméről és optimális hasznosításáról. Az egyezmény 1994. május 20-án lépett hatályba.

Az Unió a CSBT-egyezmény kiterjesztett bizottságának szerződő fele, mivel az (EU) 2015/2437 tanácsi határozat[1] útján jóváhagyta az egyezményt.

2.2. A déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottság

A déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottság (CCSBT) a CSBT-egyezmény által létrehozott szerv, amely a déli kékúszójú tonhal elterjedési területén található halászati erőforrások kezeléséért és védelméért felel. Mivel az egyezményben csak államok rendelkezhetnek tagsággal, a CCSBT létrehozta a CSBT-egyezmény kiterjesztett bizottságát, amelyben a CCSBT tagjai mellett egyes, halászatot folytató jogalanyok és az Unió is helyet kapnak. A kiterjesztett bizottság határozatokat készít elő, melyeket hivatalosan a CCSBT hagy jóvá. A CCSBT által elfogadott, a déli kékúszójú tonhalra vonatkozó állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések az Unióra nézve kötelező érvényűvé válnak.

A kiterjesztett bizottság tagjaként az Unió részvételi és szavazati joggal is rendelkezik a határozathozatali folyamatban. A CCSBT konszenzussal hozza meg határozatait.

2.3. A CCSBT határozatai

Az illetékessége alá tartozó halászati tevékenységek vonatkozásában a CCSBT a szerződő felekre nézve kötelező erejű állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseket fogadhat el.

A CSBT-egyezmény 8. cikkének (7) bekezdése értelmében az intézkedések a CCSBT általi elfogadásukat követően azonnal hatályba lépnek.

3. AZ EURÓPAI UNIÓ NEVÉBEN KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A regionális halászati gazdálkodási szervezetek éves ülésein az Unió nevében képviselendő álláspont kialakítása jelenleg egy kétlépcsős eljárásban történik. Az uniós álláspont alapelveit és irányvonalait több évre szólóan rögzíti egy tanácsi határozat. Ezt az álláspontot az egyes éves ülésekre informális bizottsági dokumentumok aktualizálják, melyeket a Tanácsnak jóvá kell hagynia.

[1] A Tanács (EU) 2015/2437 határozata (2015. december 14.) az Európai Unió és a déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottság (CCSBT) között levélváltás formájában létrejött, az Uniónak a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságában való tagságáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 366., 2015.12.23., 27. o.).

A CCSBT vonatkozásában ezt a megközelítést a 2019. május 14-i (EU) 2019/824 tanácsi határozat hajtotta végre, amely meghatározza a 2019–2023-as időszakban a CCSBT-ben képviselendő uniós álláspontot. A határozat általános elveket tartalmaz, de a lehetséges mértékben figyelembe veszi a CCSBT sajátosságait is. Ezen túlmenően a tagállamok által kifejezett kérésnek megfelelően a határozat rendelkezik az uniós álláspont évenkénti meghatározására szolgáló szokásos eljárásról.

Az (EU) 2019/824 tanácsi határozat az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben[2] meghatározott új közös halászati politika alapelveit követte, figyelembe véve a közös halászati politika külpolitikai vetületéről szóló bizottsági közleményben[3] megfogalmazott célkitűzéseket is. Ezenkívül összhangba hozta az uniós álláspontot a Lisszaboni Szerződéssel.

Az (EU) 2019/824 tanácsi határozat előírja, hogy a 2024-es éves ülés előtt felül kell vizsgálni az Unió álláspontját. Ezért ez a javaslat meghatározza a CCSBT-ben a 2024–2028-as időszakban képviselendő uniós álláspontot, és ezáltal felváltja az (EU) 2019/824 tanácsi határozatot.

E felülvizsgálat a halászat kapcsán figyelembe veszi az európai zöld megállapodást, nevezetesen a biológiai sokféleséggel[4] és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos[5], valamint a „termelőtől a fogyasztóig”[6] stratégiát. Figyelembe veszi továbbá a műanyagokkal kapcsolatos stratégiát[7] és a szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervet[8] is. Szintén tekintettel van a nemzetközi óceánpolitikai irányításról szóló közös közleményre[9].

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek

---

2 Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

3 COM(2011) 424, 2011.7.13.

4 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380.

5 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

6 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381.

7 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia, COM(2018) 28 final.

8 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: „Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé”, COM(2021) 400 final.

9 Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia, JOIN(2022) 28 final.

joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a kérdéses szervet szabályozó nemzetközi jog szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magába foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”[10].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A CCSBT-t egy megállapodás, nevezetesen a CSBT-egyezmény hozta létre.

A CCSBT által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A CSBT-egyezmény 20. cikkének megfelelően e jogi aktusok a nemzetközi jog szerint kötelező érvényűek lesznek, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós szabályozás és azon belül a következő jogszabályok tartalmát:

- a Tanács 1005/2008/EK rendelete a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról[11];
- a Tanács 1224/2009/EK rendelete a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról[12]; valamint
- az Európai Parlament és a Tanács 2017. december 12-i (EU) 2017/2403 rendelete a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről[13].

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a CSBT-egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben az említett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a halászattal kapcsolatos. Az 1380/2013/EU rendelet az a jogalap, amely meghatározza az ebben az álláspontban érvényesítendő elveket.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése. A határozat felváltja a 2019–2023-as időszakra vonatkozó (EU) 2019/824 tanácsi határozatot.

---

10 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

11 HL L 286., 2008.10.29., 1. o.

12 HL L 343., 2009.12.22., 1. o.

13 HL L 347., 2017.12.28., 81. o.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2023/0279 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságában az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról és az (EU) 2019/824 határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Európai Unió az (EU) 2015/2437 tanácsi határozat[1] útján csatlakozott a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezményhez (CSBT-egyezmény), amely létrehozta a déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottságot (CCSBT).

(2) A CCSBT felel a déli kékúszójú tonhal elterjedési területén található halászati erőforrások kezeléséért és védelméért. Mivel a CSBT-egyezményben csak államok rendelkezhetnek tagsággal, a CCSBT létrehozta a CSBT-egyezmény kiterjesztett bizottságát (a továbbiakban: kiterjesztett bizottság), amelyben a CCSBT tagjai mellett egyes, halászatot folytató szervezetek és az Unió is helyet kapnak. A CCSBT-n belül a kiterjesztett bizottság készíti elő a határozatokat, amelyeket a CCSBT hivatalosan jóváhagy. A CCSBT állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseket fogad el a déli kékúszójú tonhal állományának védelme, kezelése és optimális hasznosítása érdekében. Ezen intézkedések kötelezővé válhatnak az Unióra nézve.

(3) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] értelmében az Uniónak biztosítania kell, hogy a halászati és akvakultúra-tevékenységek környezeti szempontból hosszú távon fenntarthatóak legyenek, irányításuk pedig összhangban legyen a gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási előnyök elérésére irányuló célkitűzésekkel, valamint hozzájáruljon az élelmiszer-ellátás biztosításához. A rendelet azt is előírja, hogy az Uniónak a halászati gazdálkodásban az elővigyázatossági megközelítést kell alkalmaznia, és törekednie kell annak biztosítására, hogy a tengerek élő biológiai erőforrásainak kiaknázása helyreállítsa és a maximális fenntartható hozamot biztosító szint felett tartsa a halászott fajok állományát. Rögzíti továbbá, hogy az Uniónak a rendelkezésre álló legjobb tudományos szakvéleményeken alapuló állománygazdálkodási és -védelmi intézkedéseket kell hoznia, támogatnia kell a

[1] A Tanács (EU) 2015/2437 határozata (2015. december 14.) az Európai Unió és a déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottság (CCSBT) között levélváltás formájában létrejött, az Uniónak a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságában való tagságáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 366., 2015.12.23., 27. o.).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

tudományos ismeretek elmélyítését és a tudományos szakvélemények kidolgozását, valamint fokozatosan fel kell számolnia a visszadobás gyakorlatát, és elő kell mozdítania az olyan halászati módszerek alkalmazását, amelyek hozzájárulnak a szelektívebb halászathoz és a nem szándékos fogások lehető legnagyobb mértékű elkerüléséhez és csökkentéséhez, valamint a tengeri ökoszisztémára és a halászati erőforrásokra csekély hatást gyakorló halászathoz. Emellett az 1380/2013/EU rendelet kifejezetten előírja, hogy az Uniónak e célkitűzésekkel és elvekkel összhangban kell folytatnia külső halászati politikáját.

(4) A biológiai sokféleséggel[3], az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással[4] kapcsolatos, valamint a „termelőtől a fogyasztóig”[5] stratégiákkal összhangban alapvető fontosságú a természet védelme és az ökoszisztémák romlásának visszafordítása. Az éghajlatváltozásból és a biológiai sokféleség csökkenéséből eredő kockázatok nem veszélyeztethetik az egészséges tengeri ökoszisztémák által a halászok, a part menti közösségek és általában az emberiség számára nyújtott áruk és szolgáltatások elérhetőségét.

(5) A műanyagokra vonatkozó stratégia[6] konkrét intézkedéseket említ a műanyagok mennyiségének és a tengerszennyezésnek a csökkentésére, valamint a tengeren elveszített vagy szándékosan hátrahagyott halászeszközök számának mérséklésére. A szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv[7] a tengerbe jutó műanyaghulladék mennyiségének 50 %-os és a környezetbe jutó mikroműanyagok mennyiségének 30 %-os csökkentését irányozza elő.

(6) A nemzetközi óceánpolitikai irányításról szóló közös közlemény[8] értelmében a tengeri biológiai sokféleség védelme és megőrzése az EU külső tevékenységének kulcsfontosságú prioritása. Az EU pedig világszerte a regionális halászati gazdálkodási szervezetek és halászati szervek legjelentősebb szereplője. E szerepében az EU előmozdítja a halállományok fenntarthatóságát és a megalapozott tudományos szakvéleményeken alapuló átlátható döntéshozatalt, valamint fokozza a tudományos kutatást és erősíti a megfelelést.

(7) Helyénvaló meghatározni a CCSBT-bizottság 2024–2028-as időszakban tartandó ülésein az Unió nevében képviselendő álláspontot, mivel a CCSBT állományvédelmi és végrehajtási intézkedései kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve, és meghatározó módon befolyásolhatják az uniós szabályozás, nevezetesen az

---

3 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380.

4 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

5 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381.

6 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia, COM(2018) 28 final.

7 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: „Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé”, COM(2021) 400 final.

8 Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia, JOIN(2022) 28 final.

1005/2008/EK tanácsi rendelet[9], az 1224/2009/EK tanácsi rendelet[10]; és az (EU) 2017/2403 európai parlamenti és tanácsi rendelet[11] tartalmát.

(8) Az Unió nevében a CCSBT ülésein jelenleg képviselendő álláspontot az (EU) 2019/824 tanácsi határozat[12] írja elő. Az említett határozatot helyénvaló hatályon kívül helyezni és felváltani egy új, a 2024–2028-as időszakra vonatkozó határozattal.

(9) Tekintettel a déli kékúszójú tonhal elterjedési területén található halászati erőforrások folyamatosan változó természetére, valamint arra, hogy ennek ismeretében az uniós álláspont kialakításánál figyelembe kell venni az új fejleményeket – ideértve a CCSBT ülései előtt vagy alatt előterjesztett új tudományos és egyéb releváns információkat –, az uniós intézmények közötti jóhiszemű együttműködésnek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 13. cikke (2) bekezdésében meghatározott elvével összhangban meg kell állapítani a 2024–2028-as időszakra az Unió álláspontjának évenkénti kialakítását szolgáló eljárást,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény (CSBT-egyezmény) kiterjesztett bizottságának ülésein az Unió nevében képviselendő álláspontot e határozat I. melléklete határozza meg.

2. cikk

A CCSBT kiterjesztett bizottságának ülésein képviselendő uniós álláspont évenkénti meghatározását a II. mellékletben foglaltak alapján kell végezni.

3. cikk

Az I. mellékletben szereplő uniós álláspontot a Tanács legkésőbb a kiterjesztett bizottság 2029-es éves üléséig értékeli és – adott esetben – felülvizsgálja a Bizottság javaslata alapján.

4. cikk

Az (EU) 2019/824 határozat hatályát veszti.

---

9 A Tanács 1005/2008/EK rendelete (2008. szeptember 29.) a jogellenes, nem bejelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 286., 2008.10.29., 1. o.).

10 A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

11 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2403 rendelete (2017. december 12.) a külső vizeken halászó flották fenntartható kezeléséről, valamint az 1006/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2017.12.28., 81. o.).

12 A Tanács (EU) 2019/824 határozata (2019. május 14.) a déli kékúszójú tonhal védelméről szóló egyezmény kiterjesztett bizottságában az Európai Unió által képviselendő álláspontról és a déli kékúszójú tonhal védelmével foglalkozó bizottságban az Unió nevében képviselendő álláspontról szóló, 2014. június 12-i határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 134., 2019.5.22., 19. o.).

5. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök